

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE

**IZVJEŠĆE
O RADU PROBACIJSKE SLUŽBE
ZA 2020. GODINU**

Zagreb, ožujak 2021.

SADRŽAJ

SADRŽAJ	2
UVOD	3
ORGANIZACIJA I MISIJA PROBACIJSKE SLUŽBE	4
IZVRŠAVANJE PROBACIJSKIH POSLOVA U 2020. GODINI	7
Izvješća za kaznionicu/zatvor i izvješća za suca izvršenja.....	10
Rad za opće dobro	10
Uvjetni otpust	15
Uvjetna/djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom i/ili posebnim obvezama.....	18
Sigurnosne mjere.....	19
Pogodnost izlaska iz kaznionice/zatvora i prekid izvršavanja kazne zatvora.....	20
Obveze prema rješenju državnog odvjetnika kada odlučuje o kaznenom progonu.....	20
AKTIVNOSTI SEKTORA ZA PROBACIJU U 2020. g.	21
PROJEKTI	22
Norveški financijski mehanizam 2014 - 2021	22
Projekt „Unaprjeđenje kvalitete pravosuđa kroz jačanje kapaciteta zatvorskog i probacijskog sustava te sustava za podršku žrtvama i svjedocima“	22
Projekt „Daljnje unaprjeđenje kvalitete pravosuđa kroz nastavak modernizacije pravosudnog sustava u Republici Hrvatskoj“	22
FINANCIJSKI POKAZATELJI	24

UVOD

Probacijski poslovi od posebnog su interesa za Republiku Hrvatsku, a obavljaju se s ciljem zaštite društvene zajednice od počinitelja kaznenog djela, njegove resocijalizacije i reintegracije u zajednicu utjecanjem na rizične čimbenike koji su povezani s činjenjem kaznenih djela.

Probacijska služba je u protekloj godini na izvršavanje zaprimila ukupno 3497 novih predmeta, a završila 3624 predmeta. Osobe uključene u probaciju odradile su ukupno 410.837 sati rada za opće dobro. Tijekom 2020. godine na raspolaganju je bila 1371 pravna osoba u kojima se moglo izvršavati rad za opće dobro.

2020. godina obilježena je pandemijom Covid-19 i potresom koji je pogodio Grad Zagreb, a u kojem je teško oštećen prostor u kojem je do tada bio smješten Probacijski ured Zagreb I, (Tomislavov trg 17, Zagreb). Sve navedeno predstavljalo je izazov za dotadašnje funkcioniranje probacijske službe te je trebalo prilagoditi način funkcioniranja kako bi se u situaciji „novog normalnog“ nastavilo sa izvršavanjem probacijskih poslova. Sa svojevrsnim odmakom možemo reći da je probacijska služba uspješno odgovorila ovim izazovima, prilagodila svoje funkcioniranje i cijelo vrijeme bez prekida nastavila izvršavati zakonom propisane poslove.

Uz navedeno, tijekom 2020. godine osiguran je novi prostor za potrebe Probacijskog ureda Požega u vlasništvu Republike Hrvatske, čime je trajno riješeno pitanje smještaja ovoga probacijskog ureda, a službenicima su osigurani primjereni radni uvjeti. Prije preseljenja u nove prostorije, probacijski ured je bio smješten u prostoru u vlasništvu Grada Požege. Osim novih prostorija za Probacijski ured Požega, pronađen je također i zamjenski prostor za potrebe potresom uništenog Probacijskog ureda Zagreb I koji je privremeno preseljen u Poslovni objekt Zagrepčanka u Zagrebu.

U lipnju 2020. obilježen je službeni početak provedbe projekta “Strengthening human rights protection and public safety through improving capacities of the Croatian Probation Service” koji se financira iz Norveškog financijskog mehanizma 2014 – 2021., te se do kraja godine provodio dio aktivnosti kojima je bio fokus unaprjeđenje materijalnih uvjeta rada probacijske službe i analize stanja kao predradnje i pripreme za projektne aktivnosti vezane uz suradnju probacijskog i zatvorskog sustava.

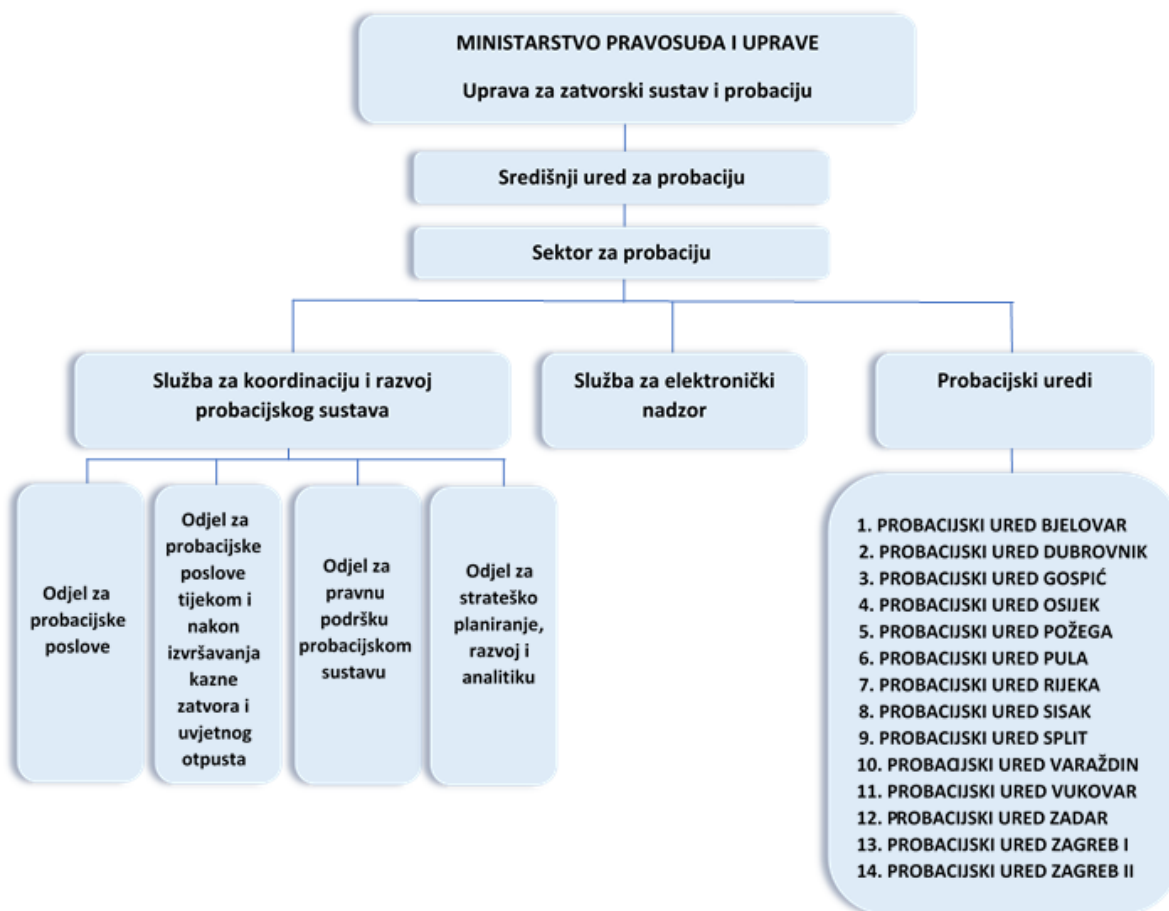
U okviru projekta „Unaprjeđenje kvalitete pravosuđa kroz jačanje kapaciteta zatvorskog i probacijskog sustava te sustava za podršku žrtvama i svjedocima“, koji se financira iz Europskog socijalnog fonda, kroz Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. provodio se dio aktivnosti koje su mogle realizirati on line. Nastavilo se sa osposobljavanjem službenika za pružanje supervizije u psihosocijalnom radu. Također je sklopljen Ugovor s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom o pružanju usluga provedbe edukacije za probacijske službenike.

Sredinom godine odobren je novi projektni prijedlog Ministarstva pravosuđa i uprave „Daljnje unaprjeđenje kvalitete pravosuđa kroz nastavak modernizacije pravosudnog sustava u Republici Hrvatskoj“ prijavljen za sufinanciranje sredstvima Europskog socijalnog fonda u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.

ORGANIZACIJA I MISIJA PROBACIJSKE SLUŽBE

Izvršavanje probacijskih poslova je u nadležnosti probacijske službe koju čine Središnji ured za probaciju i 14 probacijskih ureda ustrojenih u Upravi za zatvorski sustav i probaciju Ministarstva pravosuđa i uprave.

Slika 1. Organizacijska struktura hrvatske probacijske službe

Središnji ured za probaciju predstavlja Sektor za probaciju kojeg čine Služba za koordinaciju i razvoj probacijskog sustava i Službu za elektronički nadzor. Služba za koordinaciju i razvoj probacijskog sustava ima četiri odjela: Odjel za probacijske poslove, Odjel za probacijske poslove tijekom i nakon izvršavanja kazne zatvora i uvjetnog otpusta, Odjel za pravnu podršku probacijskom sustavu i Odjel za strateško planiranje, razvoj i analitiku. Središnji ured za probaciju prati, unapređuje i nadzire zakonitost rada i postupanja u probacijskim uredima te provodi nadzor nad radom probacijskih ureda, prati i proučava primjenu propisa o izvršavanju probacijskih poslova, neposredno poduzima ili nadležnim tijelima predlaže mjere za poboljšanje probacijskog sustava, prikuplja i obrađuje statističke podatke te obavlja poslove vezane uz elektronički nadzor.

Probacijski uredi nadziru izvršavanje obveza prema rješenju državnog odvjetnika; organiziraju i nadziru izvršavanje rada za opće dobro i rada za opće dobro sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnim mjerama; vrše nadzor nad osobama kojima je izrečena uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i/ili posebnim obvezama i/ili sigurnosnim mjerama te nadziru uvjetno otpuštene osuđenike. Izrađuju izvješća za sud, državno odvjetništvo i zatvor/kaznionicu. Neposredno rade s osobama uključenima u probaciju. Surađuju s tijelima lokalne zajednice, državnim tijelima, institucijama i organizacijama civilnog društva s ciljem izvršavanja probacijskih poslova. Obavljaju poslove procjene kriminogenih rizika i tretmanskih potreba počinitelja kaznenih djela uključenih u probaciju i izrađuju pojedinačne programe postupanja za osobe uključene u probaciju, te prate njegovu realizaciju.

Svaki probacijski ured pokriva teritorijalno različito područje, najčešće područje jedne ili više županija, prema tablici u nastavku.

Tablica 1. Teritorijalna nadležnost probacijskih ureda

PROBACIJSKI URED	PODRUČJA NADLEŽNOSTI
PROBACIJSKI URED BJELOVAR	Bjelovarsko-bilogorska i Koprivničko-križevačka županija
PROBACIJSKI URED DUBROVNIK	Dubrovačko-neretvanska županija
PROBACIJSKI URED GOSPIĆ	Ličko-senjska i Karlovačka županija
PROBACIJSKI URED OSIJEK	Osječko baranjska županija
PROBACIJSKI URED POŽEGA	Požeško-slavonska, Brodsko-posavska i Virovitičko-podravska županija
PROBACIJSKI URED PULA	Istarska županija
PROBACIJSKI URED RIJEKA	Primorsko-goranska županija
PROBACIJSKI URED SISAK	Sisačko-moslavačka županija
PROBACIJSKI URED SPLIT	Splitsko dalmatinska županija
PROBACIJSKI URED VARAŽDIN	Varaždinska i Međimurska županija
PROBACIJSKI URED VUKOVAR	Vukovarsko-srijemska županija
PROBACIJSKI URED ZADAR	Zadarska i Šibensko-kninska županija
PROBACIJSKI URED ZAGREB I	Grad Zagreb
PROBACIJSKI URED ZAGREB II	Zagrebačka i Krapinsko-zagorska županija

Na kraju 2020. godine u Sektoru za probaciju bilo je zaposleno 104 službenika, od toga 12 službenika u Službi za koordinaciju i razvoj probacijskog sustava, a 92 u probacijskim uredima. U probacijskim uredima radi 14 voditelja probacijskih ureda, 15 upravnih/stručnih referenata i 63 probacijska službenika (stručni suradnici, stručni savjetnici i viši stručni savjetnici).

Prema podacima na 31.12.2020. svaki probacijski službenik ima u radu u prosjeku 57 predmeta međutim taj broj varira ovisno o broju predmeta i broju probacijskih službenika koji ima svaki probacijski ured.

Hrvatska probacijska služba podjednako naglasak stavlja na socijalnu integraciju počinitelja kaznenog djela i na zaštitu zajednice. U tom smislu hrvatska probacijska služba nastoji omogućiti informirano, kvalitetno i učinkovito donošenje odluka vezano uz počinitelje kaznenih djela, nastoji prevenirati potencijalno kriminalno ponašanje počinitelja kaznenog djela u budućnosti i utjecati na okolnosti koje su doprinijele počinjenju kaznenog djela i mogle bi pridonijeti kriminalnom povratu, poduzima aktivnosti koje doprinose socijalnoj integraciji zatvorenika odnosno osuđenika u zajednicu i na taj način štititi zajednicu vezano uz rizike i neprimjereno ponašanje osobe uključene u probaciju.

U obavljanju svojih zadataka probacijska služba slijedi načela prakse utemeljene na dokazima odnosno primjenjuje pristupe, modele i tehnike koji su se prema rezultatima znanstvenih istraživanja pokazala učinkovita u smanjenju recidivizma.

Da bi ostvarila svoju misiju, probacijska služba surađuje sa drugim institucijama, organizacijama i različitim subjektima u zajednici koji mogu biti korisni u procesu socijalne integracije.

Tijekom 2020. godine probacijski službenici radili su s osobama uključenim u probaciju od kojih gotovo 33,94 % živi u braku, izvanbračnoj zajednici ili registriranom partnerstvu, 34,75 % ima završenu srednju školu, a oko 37 % je nezaposleno. 63,66 % ove populacije je u dobi između 23 i 45 godina, oko 3,54 % je mlađih od 23 godine, a 29,87 % je između 46 i 65 godina. U ukupnoj populaciji osoba uključenih u probaciju žene su uključene u udjelu od 6,9 %.

Od 2826 osoba za koje su prikupljeni podaci o ranijoj kažnjavanosti, 26,22% je bilo ranije osuđeno u kaznenom postupku, 22,05 % ih je bilo ranije pod nadzorom probacijske službe.

Propisi relevantni za rad Probacijske službe su slijedeći:

- Zakon o probaciji (NN, broj 99/18.)
- Pravilnik o načinu obavljanja probacijskih poslova (NN, broj 68/19.)
- Zakon o izvršavanju kazne zatvora (NN, broj 14/21.)
- Kazneni zakon (NN, broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. i 101/17., 118/18 i 126/19.)
- Zakon o kaznenom postupku (NN, broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17., i 126/19.)
- Pravilnik o izvršavanju psihosocijalnog tretmana izrečenog počinitelju kaznenog djela s obilježjem nasilja (NN, broj 103/18.)

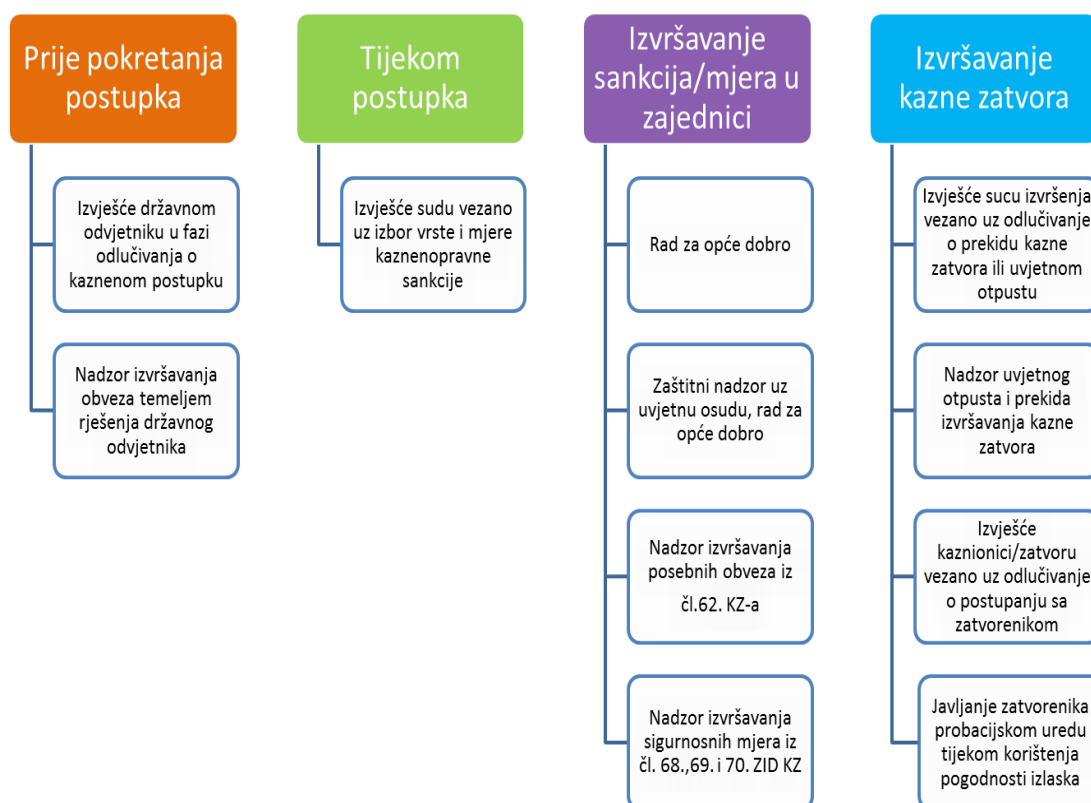
Praksa Probacijske službe temelji se, osim na relevantnim hrvatskim propisima i strateškim dokumentima, i na preporukama i okvirnoj odluci Vijeća Europe koji se odnose na izvršavanje sankcija i mjera u zajednici:

- Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (NN 91/10., 81/13., 124/13., 26/15., 102/17., 68/18., 70/19. i 141/20.)
- Preporuka br. R(2017)3 Odbora ministara državama članicama o Europskim pravilima o sankcijama i mjerama u zajednici
- Preporuka br. R/(2010) 1 Odbora ministara državama članicama o Europskim probacijskim pravilima
- Okvirna odluka Vijeća 2008/947/PUP o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda i uvjetnih odluka s ciljem nadzora uvjetnih mjera i sankcija

IZVRŠAVANJE PROBACIJSKIH POSLOVA U 2020. GODINI

Zakon o probaciji popisuje da su probacijski poslovi poslovi od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, a obavljaju se radi zaštite društvene zajednice od počinitelja kaznenog djela, njegove resocijalizacije i reintegracije u zajednicu utjecanjem na rizične čimbenike koji su povezani s činjenjem kaznenih djela. Probacijski poslovi obavljaju se pri odlučivanju o kaznenom progonu, izboru vrste kazni i izvršavanju kazni izrečenih počinitelju kaznenog djela.

Slika 2. Prikaz probacijskih poslova u svim fazama kaznenog postupka

Tijekom 2020. godine probacijska služba zaprimila je 3497 novih predmeta u rad, dok je u istom izvještajnom razdoblju završeno 3624 predmeta. Na dan 31.12.2020. probacijski uredi imali su u radu 3577 predmeta.

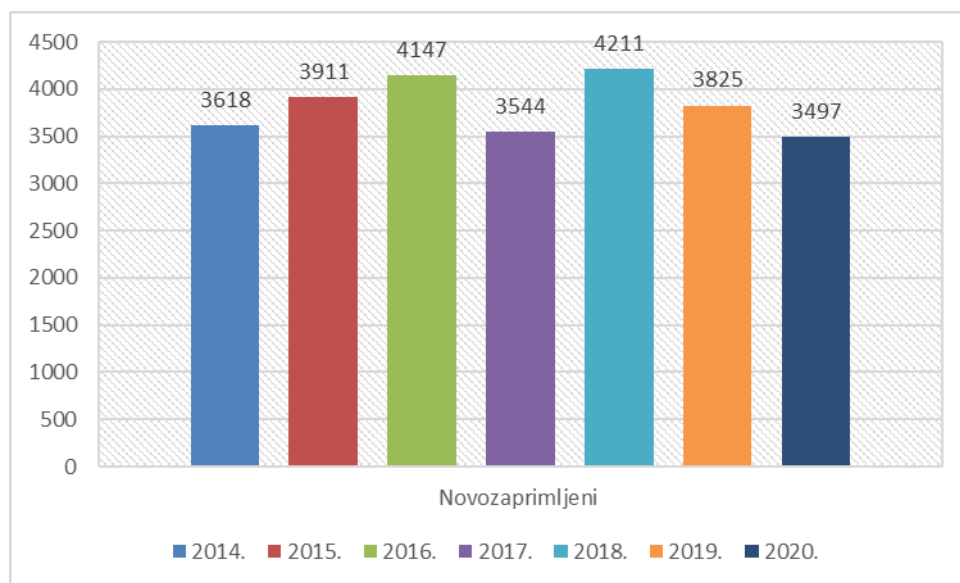
Tablica 2. Broj zaprimljenih i završenih predmeta tijekom 2020. godine prema vrsti probacijskog posla

Vrsta predmeta	2020.			
	Broj zaprimljenih predmeta	%	Broj završenih predmeta	%
Izvršavanje obveze po rješenju državnog odvjetnika	109	3,12	93	2,57
Rad za opće dobro po odluci državnog odvjetnika	1	0,03	1	0,03
Rad za opće dobro po odluci suda	805	23,02	950	26,21
Rad za opće dobro sa sigurnosnom mjerom	20	0,57	21	0,58
sigurnosnom mjerom	0	0,00	0	0,00
Rad za opće dobro uz posebne obveze	2	0,06	2	0,06
Rad za opće dobro uz zaštitni nadzor	2	0,06	2	0,06
Rad za opće dobro uz zaštitni nadzor i sigurnosne mjere	1	0,03	2	0,06
Rad za opće dobro uz zaštitni nadzor i posebne obveze	0	0,00	0	0,00
Uvjetna osuda s posebnom obvezom	212	6,06	175	4,83
Uvjetna osuda s posebnom obvezom i sigurnosnom mjerom	3	0,09	3	0,08
Uvjetna osuda sa sigurnosnom mjerom	210	6,01	159	4,39
Uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom	10	0,29	23	0,63
Uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i posebnim obvezama	3	0,09	10	0,28
Uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i sigurnosnom mjerom	10	0,29	9	0,25
sigurnosnom mjerom	1	0,03	3	0,08
Djelomična uvjetna osuda s posebnom obvezom	5	0,14	68	1,88
Djelomična uvjetna osuda s posebnom obvezom i sigurnosnom mjerom	1	0,03	2	0,06
Djelomična uvjetna osuda sa sigurnosnom mjerom	41	1,17	19	0,52
Djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom		0,00	1	0,03
Djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i posebnom obvezom	2	0,06	0	0,00
sigurnosnom mjerom		0,00	0	0,00
Djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i sigurnosnom mjerom	8	0,23	1	0,03
Izvjешća za državnog odvjetnika	4	0,11	4	0,11
Izvjешća za kaznionicu ili zatvor	166	4,75	167	4,61
Izvjешća za suca izvršenja	1370	39,18	1375	37,94
Izvjешća za sud	13	0,37	11	0,30
Pogodnosti	9	0,26	9	0,25
Prekid	63	1,80	53	1,46
Uvjetni otpust	2	0,06	21	0,58
Posebne obveze uz uvjetni otpust	424	12,12	440	12,14
Uvjetni otpust sa zaštitnim nadzorom i posebnom obvezom	0	0,00	0	0,00
Ukupno	3497	100,00	3624	100,00

Od zaprimljenih predmeta u 2020. godini, 39,18% zaprimljenih predmeta odnosi se na izradu izvješća na zahtjev suca izvršenja, 23,76% predmeta odnosi se na rad za opće dobro, 12,18% predmeta na uvjetni otpust, a 12,84% predmeta na uvjetnu osudu sa zaštitnim nadzorom i/ili posebnom obvezom i/ili sigurnosnom mjerom.

U manjoj mjeri su zastupljeni predmeti koji se odnose na izradu izvješća na zahtjev kaznionice/zatvora (4,75%), izvršavanje obveza po rješenju državnog odvjetnika (3,12%), zatim izvršavanje djelomične uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom/posebnom obvezom/sigurnosnom mjerom (1,63%), te predmeti koji se odnose na prekid izvršavanja kazne zatvora (1,63%),

Graf 1. Usporedba broja zaprimljenih predmeta u razdoblju od 2014. do 2020. godine

Najveći postotak predmeta u 2020. godini zaprimili su Probacijski ured Zagreb (19,82%), Probacijski ured Varaždin (11,18%) i Probacijski ured Split (9,29%).

Tablica 3. Broj zaprimljenih predmeta u 2020. g. po probacijskim uredima

Naziv probacijskog ureda	Broj zaprimljenih predmeta	%
PROBACIJSKI URED ZAGREB I	693	19,82
PROBACIJSKI URED VARAŽDIN	391	11,18
PROBACIJSKI URED SPLIT	325	9,29
PROBACIJSKI URED ZAGREB II	285	8,15
PROBACIJSKI URED OSIJEK	250	7,15
PROBACIJSKI URED POŽEGA	239	6,83
PROBACIJSKI URED BJELOVAR	209	5,98
PROBACIJSKI URED ZADAR	209	5,98
PROBACIJSKI URED PULA	190	5,43
PROBACIJSKI URED RIJEKA	178	5,09
PROBACIJSKI URED GOSPIĆ	162	4,63
PROBACIJSKI URED SISAČ	158	4,52
PROBACIJSKI URED VUKOVAR	130	3,72
PROBACIJSKI URED DUBROVNIK	78	2,23
UKUPNO	3497	100,00

Od ukupnog broja završenih predmeta u 2020. godini 90% predmeta uspješno je završeno, u 5% predmeta (185) probacija je zamijenjena zatvorom. U 7 slučajeva (0,2%) osuđenik je bio nedostupan probacijskoj službi.

Izvjешća za kaznionicu/zatvor i izvješća za suca izvršenja

Tijekom izvršavanja zatvorske kazne, zatvor odnosno kaznionica od probacijske službe mogu zatražiti određene specifične podatke povezane sa primarnom sredinom zatvorenika, a koji im mogu pomoći kod donošenja određenih odluka npr. kod odobravanja pogodnosti izlaska u primarnu sredinu.

U postupku odlučivanja o prekidu izvršavanja kazne zatvora, suci izvršenja u pravilu traže i izvješće nadležnog probacijskog ureda.

U postupku odlučivanja o uvjetnom otpustu, na zahtjev suca izvršenja probacijska služba također dostavlja izvješće. Izvješće se u pravilu odnosi na smještaj i prihvata zatvorenika, načine uzdržavanja, kao i na mogućnost provođenja određenih obveza kao što je primjerice nastavak liječenja od ovisnosti, nastavak obrazovanja i slično.

Tablica 4. Broj zaprimljenih predmeta u razdoblju od 2013. do 2020. godine koji se odnose na izradu izvješća na zahtjev suca izvršenja i kaznionice/zatvora

Vrste predmeta	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Izvješća za kaznionicu/zatvor	49	73	191	159	159	186	104	166
Izvješća za suca izvršenja	232	635	937	1157	1230	1495	1412	1370

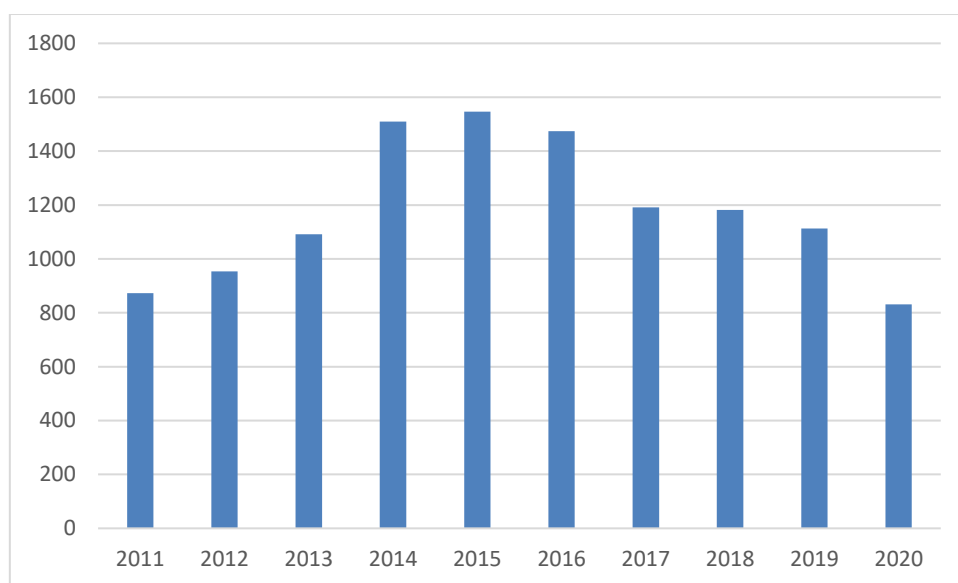
Izrada izvješća za suca izvršenja je najzastupljeniji probacijski posao i čini ukupno 39,18% svih zaprimljenih predmeta u 2020. godini. Od ukupnog broja (1370) izvješća za suca izvršenja 84,7% % je vezano uz postupak odobravanja uvjetnog otpusta, a 15,2 % vezano je uz postupak odobravanja prekida izvršavanja kazne zatvora. Izvješća za kaznionicu/zatvor u 96,4% slučajeva vezana su za odobravanje pogodnosti.

Rad za opće dobro

Rad za opće dobro izriče se od strane suda kao zamjena za kaznu zatvora u trajanju do jedne godine ili zamjena za novčanu kaznu, ili kao obveza koju državni odvjetnik može izreći okrivljeniku ukoliko je uvjetno odgodio ili odustao od kaznenog progona.

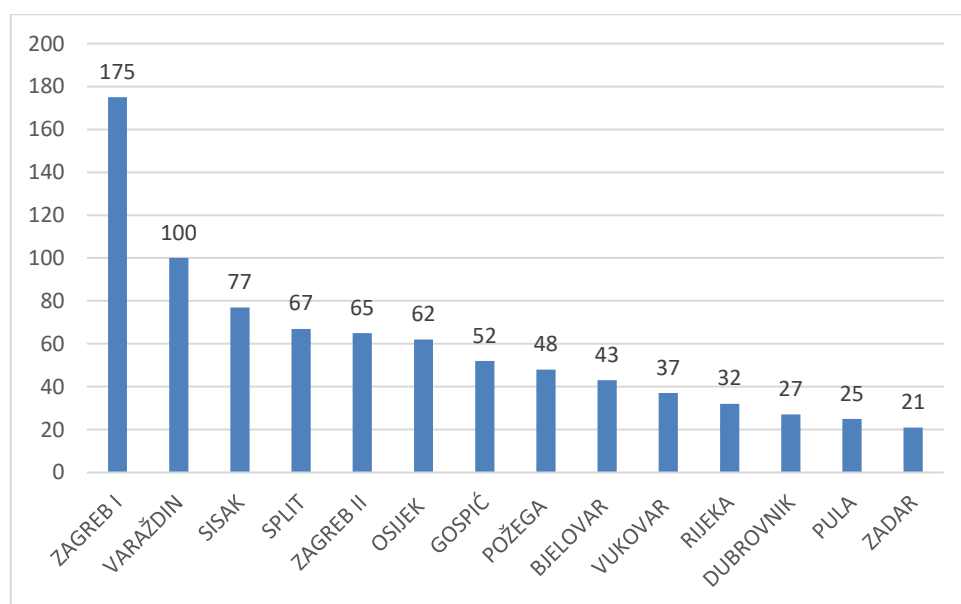
U 2020. godini zaprimljeno je 831 predmet rada za opće dobro, uglavnom pravomoćnih sudskih presuda, što predstavlja 23,6% svih zaprimljenih predmeta. Od ukupnog broja samo je 1 predmet rada za opće dobro izrečen rješenjem državnog odvjetnika u prethodnom postupku. U 25 presuda uz rad za opće dobro je izrečena neka sigurnosna mjera i/ili zaštitni nadzor.

Graf 2. Broj zaprimljenih predmeta rada za opće dobro u razdoblju od 2011. do 2020.

Najveći broj predmeta rada za opće dobro zaprimili su Probacijski ured Zagreb I – 175 predmeta, odnosno 15,7%, Probacijski ured Varaždin - 100 predmeta, odnosno 9% i Probacijski ured Sisak - 77 predmeta, odnosno 6,9% svih predmeta rada za opće dobro.

Graf 3. Broj zaprimljenih predmeta rada za opće dobro u 2020.g. po uredima

Pravne osobe i tijela javne vlasti u kojima osuđenici izvršavaju rad za opće dobro, svojom djelatnošću obuhvaćaju poslove humanitarnog, ekološkog i komunalnog značenja kao i druge poslove od općeg nacionalnog interesa i interesa za lokalnu zajednicu.

Lokalni probacijski uredi mjesno su nadležni za organiziranje i nadzor izvršavanja rada za opće dobro, prema mjestu prebivališta ili boravišta osobe uključene u probaciju.

Kroz 2020. godinu probacijska služba proširila je suradnju s 34 nove pravne osobe u kojima se može izvršavati rad za opće dobro. Na kraju 2020. godine probacijska služba imala je 1213 pravnih osoba u kojima je moguće izvršavati rad za opće dobro.

Tablica 5. Broj pravnih osoba u kojima se može izvršavati rad za opće dobro u 2020. g. po županijama

ŽUPANIJA	Ukupan broj pravnih osoba
Grad Zagreb	117
Zagrebačka	71
Dubrovačko-neretvanska	65
Splitsko-dalmatinska	115
Šibensko-kninska	42
Zadarska	41
Osječko-baranjska	120
Vukovarsko-srijemska	81
Virovitičko-podravska	34
Požeško-slavonska	58
Brodsko-posavska	45
Međimurska	39
Varaždinska	71
Bjelovarsko-bilogorska	50
Sisačko-moslavačka	85
Karlovačka	49
Koprivničko-križevačka	47
Krapinsko-zagorska	37
Primorsko-goranska	80
Istarska	96
Ličko-senjska	28
Ukupno	1371

Tijekom 2020. godine, osuđenici su izvršavali rad za opće dobro u bolnicama, ustanovama za psihički bolesne osobe, domovima za starije i nemoćne, centrima za odgoj i obrazovanje, centrima za rehabilitaciju, gradskim i općinskim društvima Hrvatskog crvenog križa, Caritasu, školama, vrtićima, muzejima, knjižnicama, društvima i udrugama koje se bave zaštitom životinja, raznim humanitarnim udrugama, dobrovoljnim vatrogasnim društvima i javnim vatrogasnim postrojbama, sportskim klubovima, poduzećima koja se bave komunalnim djelatnostima, tijelima javne vlasti i dr. Pri planiranju izvršavanja rada za opće dobro i upućivanja osoba uključenih u probaciju na izvršavanje rada za opće dobro uzima se u obzir više relevantnih okolnosti kao što su vrsta kaznenog djela, rizik koje počinitelj može predstavljati za druge, radne vještine i sposobnosti počinitelja i druge relevantne okolnosti koje mogu utjecati na samo izvršavanje rada za opće dobro.

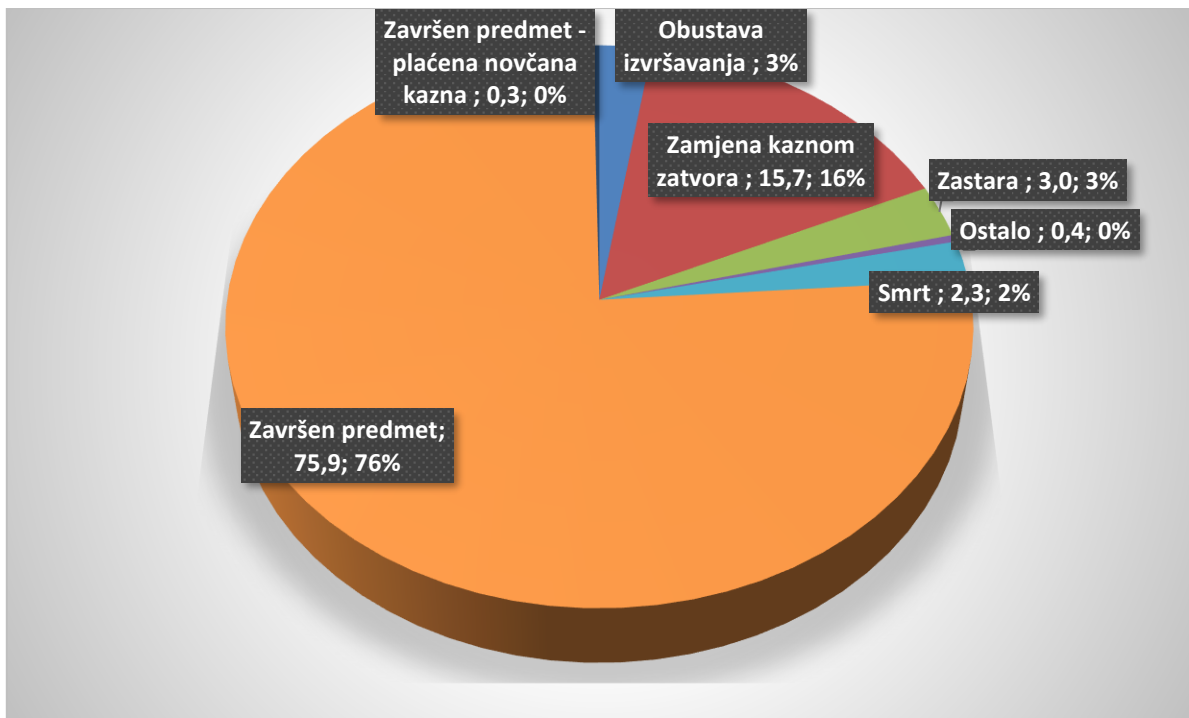
Rad za opće dobro u 2020. godini najčešće je izrican za kaznena djela protiv imovine (krađa, teška krađa), te za kaznena djela protiv zdravlja ljudi (neovlaštena proizvodnja i promet drogama, te omogućavanje trošenja droga).

Tablica 6. Vrste kaznenih djela zbog kojih je izrican rad za opće dobro u 2020. g.

Kaznena djela	Broj	%
Kaznena djela protiv imovine	454	35,2
Kaznena djela protiv zdravlja ljudi	141	10,9
Kaznena djela protiv javnog reda	126	9,8
Kaznena djela protiv osobne slobode	112	8,7
Kaznena djela protiv gospodarstva	89	6,9
Kaznena djela protiv života i tijela	69	5,4
Kaznena djela krivotvorenja	67	5,2
Kaznena djela protiv službene dužnosti	61	4,7
Kaznena djela protiv sigurnosti prometa	57	4,4
Kaznena djela protiv braka, obitelji i djece	37	2,9
Kaznena djela protiv opće sigurnosti	15	1,2
Kaznena djela protiv spolne slobode	14	1,1
Kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta	14	1,1
Kaznena djela protiv računalnih sustava, programa i podataka	9	0,7
Kaznena djela protiv pravosuđa	8	0,6
Kaznena djela protiv časti i ugleda	7	0,5
Kaznena djela protiv okoliša	5	0,4
Kaznena djela protiv privatnosti	3	0,2
UKUPNO	1288	100,0

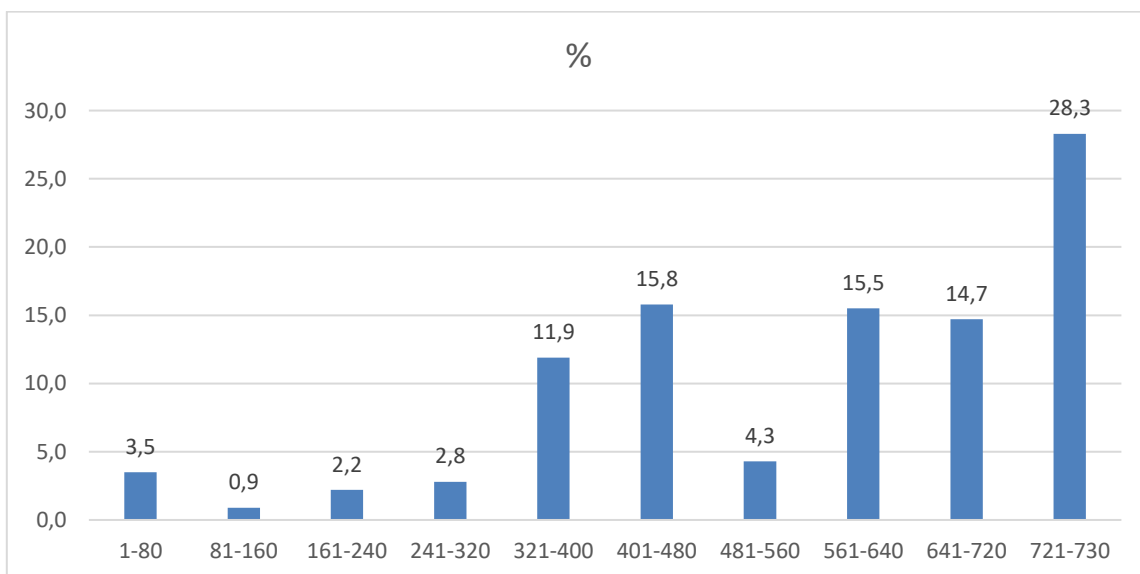
U 2020. godini završen je 1071 predmet rada za opće dobro. Od toga uspješno je završeno 76% predmeta, dok je u 15,7 % predmeta rad za opće dobro zamijenjen kaznom zatvora. Osobe uključene u probaciju odradile su ukupno 410.837 sati rada za opće dobro.

Graf 4. Završeni predmeti rada za opće dobro u 2020.g.prema osnovi završetka

U većini presuda (78,7%) rad za opće dobro izrečen je kao zamjena za kaznu zatvora dulju od 6 mjeseci, odnosno u trajanju od 401-730 sati. U 15,8% ukupnog broja izvršenih presuda/rješenja u 2020. godini, rad za opće dobro izrečen je u trajanju od 401 do 480 sati rada, što je zamjena od 6 do 8 mjeseci zatvora, a u 28,3% presuda rad za opće dobro bio je izrečen kao zamjena za 1 godinu zatvora.

Graf 5. Završeni predmeti rada za opće dobro po broju sati (%)

Uvjetni otpust

Tijekom 2020. godine zaprimljeno je ukupno 426 predmeta koji se odnose na nadzor uvjetnog otpusta, a što čini 12,18 % svih novo zaprimljenih predmeta u 2020. godini.

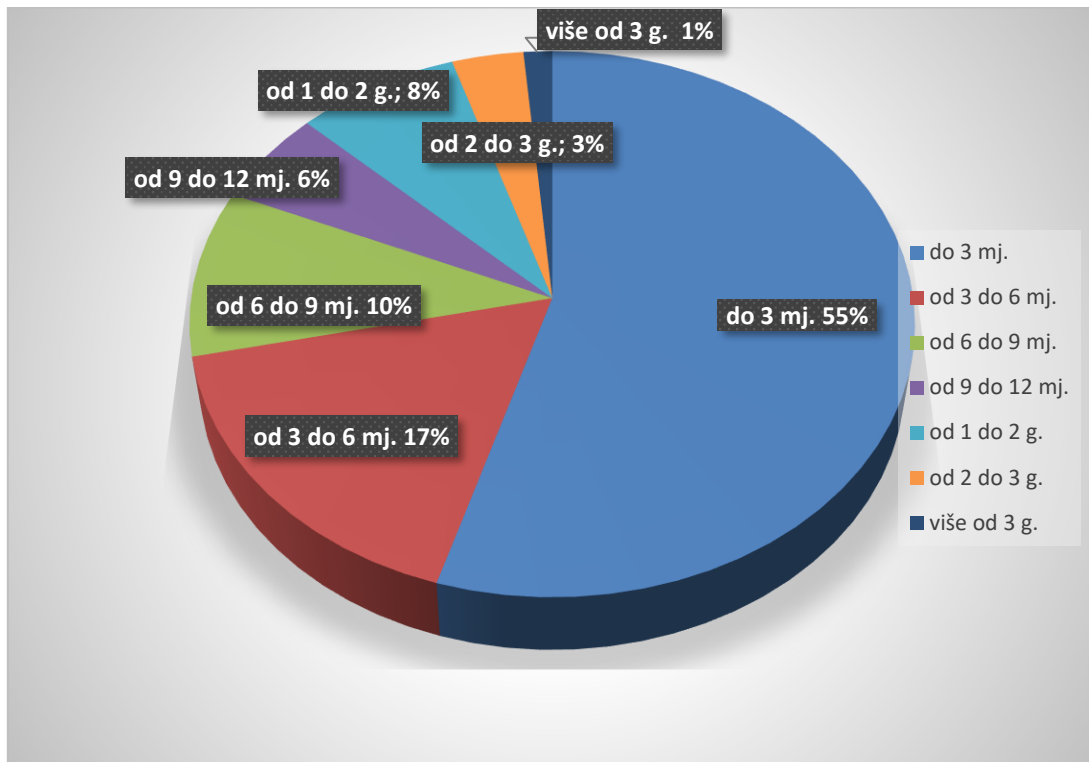
Tablica 7. Broj zaprimljenih predmeta uvjetnog otpusta u 2020.g. po uredima

PROBACIJSKI URED	Uvjetni otpust	
	Broj	%
ZAGREB I	76	17,84
OSIJEK	47	11,03
POŽEGA	41	9,62
VARAŽDIN	41	9,62
SPLIT	37	8,69
ZAGREB II	36	8,45
RIJEKA	32	7,51
ZADAR	31	7,28
BJELOVAR	23	5,40
VUKOVAR	20	4,69
GOSPIĆ	15	3,52
SISAK	12	2,82
PULA	11	2,58
DUBROVNIK	4	0,94
ukupno	426	100,00

Najveći broj predmeta uvjetnog otpusta zaprimili su Probacijski ured Zagreb I - 76 predmeta, odnosno 17,84%, Probacijski ured Osijek - 47 predmeta, odnosno 11,03 % i Probacijski ured Požega i Probacijski ured Varaždin – po 41 predmet, odnosno po 9,62% svih predmeta uvjetnog otpusta.

Vezano uz predmete uvjetnog otpusta zaprimljenih u 2020. godini, većini osuđenika (72%) osuđenika izrečen je uvjetni otpust do 6 mjeseci, 16 % osuđenika ima trajanje uvjetnog otpusta od 6 mjeseci do 1 godine, 8 % osuđenika ima uvjetni otpust od 1 do 2 godine, 3% osuđenika od 2 do 3 godine. 55% svih osuđenika na uvjetnom otpustu je na kratkom uvjetnom otpustu u trajanju do 3 mjeseca.

Graf 6. Trajanje uvjetnog otpusta (2020.g.)

U predmetima uvjetnog otpusta zaprimljenim tijekom 2020. godine izrečeno je 440 posebnih obveza, od čega se većina (91%) odnosi na redovito javljanje nadležnom tijelu za probaciju, centru za socijalnu skrb, sudu ili policijskoj upravi.

Najveći broj predmeta (35,52%) uvjetnog otpusta odnosi se na nadzor osuđenika koji su zatvorsku kaznu služili zbog počinjenja kaznenih djela protiv imovine (teška krađa, krađa, razbojništvo), potom na počinitelje kaznenih djela protiv života i tijela (12,88%) (teška tjelesna ozljeda, ubojstvo), te na počinitelje kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (10,63%) (neovlaštena proizvodnja i promet drogama).

Tablica 8. Kategorije kaznenih djela u predmetima uvjetnog otpusta zaprimljene 2020.g.

Kaznena djela	broj	%
Kaznena djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva	2	0,41
Kaznena djela protiv života i tijela	63	12,88
Kaznena djela protiv osobne slobode	36	7,36
Kaznena djela protiv spolne slobode	10	2,04
Kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta	10	2,04
Kaznena djela protiv braka, obitelji i djece	35	7,16
Kaznena djela protiv zdravlja ljudi	52	10,63
Kaznena djela protiv okoliša	1	0,20
Kaznena djela protiv opće sigurnosti	14	2,86
Kaznena djela protiv sigurnosti prometa	19	3,89
Kaznena djela protiv imovine	159	32,52
Kaznena djela protiv gospodarstva	36	7,36
Kaznena djela protiv računalnih sustava, programa i podataka	4	0,82
Kaznena djela krivotvorenja	9	1,84
Kaznena djela protiv intelektualnog vlasništva	1	0,20
Kaznena djela protiv službene dužnosti	5	1,02
Kaznena djela protiv pravosuđa	3	0,61
Kaznena djela protiv javnog reda	30	6,13
Ukupni zbroj	489	100,00

Uvjetna/djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom i/ili posebnim obvezama

Tijekom 2020. godine od ukupnog broja zaprimljenih predmeta 449 odnosilo se na predmete uvjetne i 57 na predmete djelomične uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom i/ili posebnom obvezom.

Najveći broj predmeta uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom i/ili posebnim obvezama zaprimili su Probacijski ured Zagreb I - 118 predmeta, odnosno 23,32%, Probacijski ured Zagreb II - 63 predmeta, odnosno 12,45 % i Probacijski ured Split – po 58 predmeta, odnosno po 11,46% svih predmeta uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom i/ili posebnim obvezama.

Tablica 9. Broj zaprimljenih predmeta uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom i/ili posebnim obvezama u 2020.g., po uredima

PROBACIJSKI URED	Uvjetna osuda	
	Broj	%
ZAGREB I	118	23,32
ZAGREB II	63	12,45
SPLIT	58	11,46
VARAŽDIN	43	8,50
ZADAR	43	8,50
BJELOVAR	36	7,11
PULA	29	5,73
OSIJEK	27	5,34
POŽEGA	25	4,94
VUKOVAR	23	4,55
GOSPIĆ	14	2,77
DUBROVNIK	12	2,37
RIJEKA	8	1,58
SISAK	7	1,38
Ukupno	506	100,00

Uvjetna/djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom i/ili posebnom obvezom najčešće se izriče za kaznena djela protiv braka, obitelji djece (u 53,16% slučajeva), zatim za kaznena djela protiv osobne slobode (25,26 %) te za kaznena djela protiv imovine (7,49%).

Tablica 10. Vrste i broj (%) kaznenih djela u predmetima uvjetne/djelomične uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i/ili posebnom obvezom i/ili sigurnosnom mjerom

Kaznena djela	broj	%
Kaznena djela protiv života i tijela	47	6,90
Kaznena djela protiv osobne slobode	172	25,26
Kaznena djela protiv privatnosti	1	0,15
Kaznena djela protiv spolne slobode	3	0,44
Kaznena djela protiv braka, obitelji i djece	362	53,16
Kaznena djela protiv zdravlja ljudi	11	1,62
Kaznena djela protiv opće sigurnosti	6	0,88
Kaznena djela protiv imovine	51	7,49
Kaznena djela protiv računalnih sustava, programa i podataka	1	0,15
Kaznena djela krivotvorenja	1	0,15
Kaznena djela protiv službene dužnosti	1	0,15
Kaznena djela protiv pravosuđa	2	0,29
Kaznena djela protiv javnog reda	23	3,38
Ukupni zbroj	681	100,00

Uz uvjetnu i djelomičnu uvjetnu osudu, osim zaštitnog nadzora, sud može izreći i jednu ili više sigurnosnih mjera i/ ili posebnih obveza.

U novim predmetima zaprimljenim u 2020. godini, od ukupnog broja posebnih obveza uz uvjetnu osudu (297) najvećim dijelom je izricano ispunjavanje obveze uzdržavanja (57,6%) i obveza popravljanja štete počinjene kaznenim djelom (23,9%), što je u skladu s vrstom kaznenih djela zbog kojih se najčešće i izriče uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom/i/ili posebnim obvezama i/ili sigurnosnim mjerama. Posebne obveze liječenja bilo od ovisnosti (alkohol i droga) bilo radi otklanjanja zdravstvenih smetnji koje mogu djelovati na počinjenje kaznenog djela izrečene se u 13,8% predmeta uvjetne/djelomične uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom/i/ili posebnom obvezom i/ili sigurnosnom mjerom.

Sigurnosne mjere

Sud može počinitelju, između ostalog, uz rad za opće dobro, djelomično uvjetnu/uvjetnu osudu i novčanu kaznu, izreći i sigurnosne mjere: obvezno psihijatrijsko liječenje, obvezno liječenje od ovisnosti i obvezan psihosocijalni tretman koje nadzire probacijska služba.

Tijekom 2020. godine probacijska zaprimila je 309 sudskih presuda kojima je izrečena neka od sigurnosnih mjera čije izvršavanje je u nadležnosti probacijske službe. Najviše (59,9 %) je izrečeno sigurnosnih mjera obveznog liječenja od ovisnosti, zatim 29,1% sigurnosnih mjera obveznog psihijatrijskog liječenja, 11% sigurnosnih mjera obveznog psihosocijalnog tretmana otklanjanja nasilničkog ponašanja.

Pogodnost izlaska iz kaznionice/zatvora i prekid izvršavanja kazne zatvora

U 2020. godini 2,06 % zaprimljenih predmeta odnosilo se na probacijske poslove vezane uz nadzor pogodnosti izlaska iz kaznionice i zatvora (9 predmeta) i prekid izvršavanja kazne zatvora (63 predmeta).

Obveze prema rješenju državnog odvjetnika kada odlučuje o kaznenom progonu

Tijekom 2020. godine probacijski uredi su zaprimili 80 rješenja državnog odvjetnika kojima je određeno izvršavanje jedne ili više obveza u postupku odlučivanja o kaznenom progonu, prema podacima u tablici 9.

Tablica 11. Broj obveza izrečenih temeljem rješenja državnog odvjetnika u predmetima zaprimljenim tijekom 2020.g.

Naziv obveze po rješenju DO	Ukupno
izvršenje kakve činidbe u svrhu popravljanja ili naknade štete prouzročene kaznenim djelom	36
uplata određene svote u korist javne ustanove, u humanitarne ili karitativne svrhe	9
isplata dospjelog zakonskog uzdržavanja i urednog plaćanja dospjelih obveza	8
obavljanje rada za opće dobro na slobodi	1
podvrgavanje liječenju ili odvikavanju od droge ili drugih ovisnosti sukladno posebnim propisima	1
podvrgavanje psihosocijalnoj terapiji radi otklanjanja nasilničkog ponašanja bez napuštanje obiteljske zajednice ili uz pristanak osumnjičenika na napuštanje obiteljske zajednice za vrijeme trajanja terapije	25
Ukupno	80

Najčešće se radilo o obvezi izvršenja kakve činidbe u svrhu popravljanja ili naknade štete prouzročene kaznenim djelom (36 predmeta) te obvezi podvrgavanja psihosocijalnoj terapiji radi otklanjanja nasilničkog ponašanja (25 predmeta).

AKTIVNOSTI SEKTORA ZA PROBACIJU U 2020. g.

Obzirom na Covid 19 pandemiju većina aktivnosti koja zahtjeva okupljanje većeg broja ljudi i putovanja su tijekom 2020. godine odgođene. Dio aktivnosti odvijao se on line ukoliko je isto bilo moguće organizirati i provesti na ovakav način.

Tijekom godine radilo se na unapređenju funkcionalnosti novog Zatvorskog i probacijskog informacijskog sustava (ZPIS) kako bi on u što većoj mjeri odgovarao kompleksnim potrebama probacijske službe.

Tijekom 2020. pet službenika probacije nastavilo je osposobljavanje za pružanje supervizije u psihosocijalnom radu službenicima koji rade s počiniteljima kaznenih djela u zatvorima i probacijskim uredima, te sa žrtvama kaznenih djela.

U listopadu 2020. završila je jednogodišnja supervizija probacijskih i zatvorskih službenika koje su provodile udruge: Igra, Ambidekster klub i Udruga za kreativni socijalni rad, u okviru natječaja kojim se iz sredstava od igara na sreću financiraju udruge za projekte iz područja osnaživanja zatvorskih i probacijskih službenika.

U okviru istog natječaja provodio se projekt Udruge Vida iz Rijeke, u okviru kojeg je unaprijeđena metodologija za procjenu stanja počinitelja s problemom ovisnosti kako bi se adekvatnije moglo odgovoriti na njihove potrebe, te projekt Ambidekster kluba iz Zagreba, koji je omogućio edukaciju službenika probacijskih ureda Zagreb I, Zagreb II i Osijek za primjenu participativnih metoda i pristupa u stručnom radu s počiniteljima.

Krajem godine Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet proveo je analizu potreba za izobrazbom probacijskih službenika, te predložio set edukacija koje bi odgovorile na utvrđene potrebe, a koje će moguće biti provesti u okviru projekta „Unaprijeđenje kvalitete pravosuđa kroz jačanje kapaciteta zatvorskog i probacijskog sustava te sustava za podršku žrtvama i svjedocima“.

Tijekom godine realizirano je više edukacija, vezanih uz razvoj osnovnih vještina probacijskih službenika, uz procjenu kriminogenih rizika i tretmanskih potreba počinitelja, izradu pojedinačnog programa za osobe uključene u probaciju, te ostalih tema poznavanje kojih doprinosi razvoju profesionalnih kompetencija probacijskih službenika.

U okviru suradnje sa Studijskim centrom socijalnog rada i Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom, Sveučilišta u Zagrebu, kao i prethodnih godina realizirana je praksa studenata diplomskog studija socijalnog rada i diplomskog studija socijalne pedagogije, u probacijskim uredima.

Predstavnici Sektora za probaciju sudjelovali su kao članovi radne skupine u izradi programa grupnog psihosocijalnog tretmana ovisnika o kockanju, namijenjenog za provođenje u okviru zatvorskog, a potom i probacijskog sustava (provodi Udruga za kreativni socijalni rad u suradnji s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom, uz financiranje kroz natječaj Ministarstva pravosuđa za projekte/programme udruga usmjerenih pružanju potpore provođenju pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora/odgojne mjere za 2016. godinu).

PROJEKTI

Norveški financijski mehanizam 2014 - 2021

U lipnju 2020. godine obilježen je službeni početak trogodišnjeg projekta “Strengthening human rights protection and public safety through improving capacities of the Croatian Probation Service” koji se financira iz Norveškog financijskog mehanizma 2014 - 2021. Ciljevi projekta su uvođenje elektroničkog nadzora, unaprjeđenje materijalnih i tehničkih uvjeta za rad probacijskih službenika, unaprjeđenje suradnje probacijskog i zatvorskog sustava te unaprjeđenje probacijske prakse.

Tijekom 2020. godine odgođen je početak provedbe većeg dijela planiranih projektnih aktivnosti radi epidemioloških mjera i preporuka vezano uz COVID-19 pandemiju što je do daljnjega odgodilo kretanja/putovanja projektnih partnera između Hrvatske i Norveške, odnosno zaustavilo početak projektne aktivnosti koje predviđaju suradnju uz fizičku prisutnost predstavnika oba partnera. Do kraja 2020. fokus je bio na projektnim aktivnostima koje se mogu obavljati u RH i bez fizičkog sudjelovanja Norveških kolega, tako je iz proračuna za projektne aktivnosti zamijenjena cjelokupna stolarija u Probacijskom uredu Osijek. Uz to, odrađene su pripremne aktivnosti za raspisivanje natječaja za četiri službena vozila, video-portafone i panic tipke, za aktivnost koja se odnosi na poboljšanje psihosocijalne klime i radnog okruženja u probaciji te za natječajnu dokumentaciju vezano uz najam opreme za elektronički nadzor. Također vezano uz aktivnost za poboljšanje suradnje između probacijskog i zatvorskog sustava provedeno je preliminarno istraživanje u svrhu utvrđivanja poznavanje rada probacijske službe odnosno rada zatvorskog sustava od strane službenika drugog sustava, utvrđivanja stupnja zadovoljstva službenika suradnjom ta dva sustava te su prikupljeni prijedlozi za unapređenje postojeće suradnje.

Projekt „Unaprjeđenje kvalitete pravosuđa kroz jačanje kapaciteta zatvorskog i probacijskog sustava te sustava za podršku žrtvama i svjedocima“

Tijekom 2020. godine nastavilo se s realizacijom aktivnosti ovog projekta koji se financira iz Europskog socijalnog fonda, kroz Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. U okviru projekta sklopljen je Ugovor s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom za pripremu i provedbu tematskih edukacija i treninga trenera za probacijske službenike.

Projekt „Daljnje unaprjeđenje kvalitete pravosuđa kroz nastavak modernizacije pravosudnog sustava u Republici Hrvatskoj“

Sredinom 2020. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, odobrilo novi projektni prijedlog Ministarstva pravosuđa i uprave „Daljnje unaprjeđenje kvalitete pravosuđa kroz nastavak modernizacije pravosudnog sustava u Republici Hrvatskoj“ prijavljen za sufinanciranje sredstvima Europskog socijalnog fonda u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. Projekt se sastoji od 2 elementa: 1. Daljnje unapređenje korištenja IT

tehnologija u pravosuđu i 2. Unapređenje kompetencija i znanja službenika i pravosudnih dužnosnika do unapređenja rada sustava. U okviru 2. elementa za službenike probacije planirane su slijedeće aktivnosti: osposobljavanje probacijskih službenika za primjenu osnovnih načela, tehnika i metoda realitetne terapije, izobrazba službenika zatvorskog i probacijskog sustava iz područja administriranja baze podataka; provedba analize rada probacijskih službenika i službenika kaznenih tijela s ciljem smanjenja stope recidivizma i poboljšanja resocijalizacije osuđenika; unapređenje i ujednačavanje profesionalne prakse pojedinih kategorija izvršitelja unutar zatvorskog sustava i probacije - set edukacija u Centru za izobrazbu; jačanje kompetencija službenika zatvorskog sustava i probacije u području zdravstvene skrbi o osuđenicima (edukacije vezano uz prevenciju od širenja zaraznih bolesti i pružanja prve pomoći osuđenicima). U okviru ovog elementa, u rujnu 2020. provedena je edukacija upravnih referenata u probaciji pod nazivom „Jednoobraznost i efikasnost u obavljanju poslova upravnog referenta u probacijskom uredu“.

FINANCIJSKI POKAZATELJI

Probacijski sustav prvi dio godine financirao se iz Državnog proračuna unutar financijskog plana Ministarstva pravosuđa, a kasnije unutar financijskog plana Ministarstva pravosuđa i uprave. Naime, stupanjem na snagu Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine, br, 85/20) od 23. srpnja 2020. ustrojeno je novo državno tijelo Ministarstvo pravosuđa i uprave koje je preuzelo poslove, opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, financijska sredstva, prava i obveze Ministarstva pravosuđa i Ministarstva uprave, kao i državne službenike i namještenike zatečene na obavljanju preuzetih poslova.

Detaljni prikaz planiranih i utrošenih sredstava prikazan je u Tablici 12. Aktivnosti i projekti na kojima se osiguravaju sredstva za rad probacijskog sustava u 2020. godini nisu se mijenjali uslijed statusnih promjena.

Tablica 12. Prikaz planiranih i utrošenih sredstava tijekom 2020. godine

Aktivnost/Projekt/Konto		Naziv konta	Planirana sredstva	Ukupni rashodi	Rahodi/planirana sredstva (%)
A630079	3211	Službena putovanja	50.000	54.999,43	110,00
	3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	5.000		0
	3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	120.000	85.871,18	71,56
	3223	Energija	245.000	195.160,83	79,66
	3225	Sitni inventar i auto gume	45.000	43.045,75	95,66
	3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	20.000	3.272,50	16,36
	3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	40.000	20.711,18	51,78
	3233	Usluge promidžbe i informiranja	100		0
	3235	Zakupnine i najamnine	150.000	128.408,23	85,61
	3239	Ostale usluge	120.000	177.662,47	148,05
	3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	5.000	2.157,33	43,15
	3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu	5.000		0
K630068	4221	Uredska oprema i namještaj	10.000	7.923,75	79,24
	4223	Oprema za održavanje i zaštitu	10.000		0
	4225	Instrumenti, uređaji i strojevi	2.000		0
	4511	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	20.000	11.107,01	55,54
UKUPNO			847.100	730.319,66	86,21

Za plaće, doprinose, naknade i prijevoz službenika probacije utrošeno je 14.625.469,04 kuna.